

ମହାନ୍ତ ରାମ ଦାସ

1961
ଫେବୃଆରୀ 7

ବନାମ

ଗଙ୍ଗା ଦାସ

(ଜେ. ଏଲ. କପୁର, ଏମ. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଅଦାଲତ ଶୁଦ୍ଧ-ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଦାଲତ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଦାନ ନକଲେ ଖାରଜ ହେବା ପାଇଁ ଅପିଲ-ସମୟର ବୃଦ୍ଧି, ଯଦି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇପାରିବ-ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (1908 ର V), ଧାରା 148, 149, 151, ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଅଦାଲତ ଶୁଦ୍ଧ ଆଦେଶ କରାଯାଇନଥାଏ ତେବେ "ଅପିଲ ଖାରଜ ହୋଇଯିବ" । ଅପିଲକାରୀ ଟଙ୍କା ପାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସମୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଦେୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଅଧିକ ସମୟ ମାଗିଥିଲେ । ସମୟ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଅପିଲଟିର ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନୁମୋଦିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟ ନଦେବା କାରଣରୁ ଅପିଲଟି ପୂର୍ବରୁ "ଖାରଜ ହୋଇସାରିଛି" । ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 151 ଏବଂ ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1 ଅଧୀନରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ କୋର୍ଟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଅପିଲ ଉପରେ :

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ଯେ, ଏପରି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଆଦେଶ ଯଦିଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅଲଗା), ବାସ୍ତବରେ ଏହା ହେଉଛି, ଭୟସୃଷ୍ଟିକାରୀ, ଯାହାଦ୍ଵାରା ବିଳମ୍ବକାରୀ ମକଦ୍ଦମାକାରୀମାନେ ନିଜକୁ ଠିକ୍ କରିପାରିବେ ଏବଂ ବିଳମ୍ବକୁ ଏଡ଼ାଇ ପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏକ ଅଦାଲତକୁ ଘଟଣା ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିବୃତ୍ତ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଟେ ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ଉଚିତ

1961
ମହାନ୍ତ ରାମ ଦାସ

ବନାମ

ଗଙ୍ଗା ଦାସ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିଦାୟତୁଲ୍ଲାଃ

ଥିଲା ଏବଂ କୋର୍ଟ ଅସ୍ଥାୟୀ ଆଦେଶ ପରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ଶକ୍ତିହୀନ ନଥିଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ମାର୍ଗୱାରୀ ବନାମ ବାଲମକୁଣ୍ଡ ମାର୍ଗୱାରୀ (1925) ଆଇ. ଏଲ. ଆର. 4 ପାଟଣା 61 (ପି. ସି.), ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 148, ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସମୟ ସମ୍ପ୍ରସାରଣକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ, ଯଦିଓ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ମୂଳ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଧାରା 149 ସମାନ ଭାବରେ ଉଦାର; ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସେହି ଧାରାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୟୋଗ ଆଦେଶକୁ ଏବଂ ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଆଦେଶକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷମତା ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଜଣେ ମକଦ୍ଦମାକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ପାଇଁ ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ।

ଲାଥାମ ବନାମ ଜନସନ [1913] 1 କେ. ବି. 398, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 432/1957 ।

ଦେଖାନୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 24/1954 ରେ ପାଟନା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1955 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 27 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ସି. ପ୍ରସାଦ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ।

1961 ଫେବୃଆରୀ 7 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିଦାୟତୁଲ୍ଲାଃ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିଦାୟତୁଲ୍ଲାଃ - ଗୟାର ଅଧୀନସ୍ଥ ବିଚାରପତି ଦ୍ଵିତୀୟଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମକଦ୍ଦମା ରେ ବାଦୀ ଥିବା ଅପିଲକାରୀ, ସେହି ଅଦାଲତରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ପାଟନା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହେବା ବିରୋଧରେ ଅପିଲ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ସେ ଏକ ଘୋଷଣା ମାଗିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଗୁରୁ, ମହାନ୍ତ ଗୁଲାବ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 1944 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 21ରେ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦଲିଲ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ମୋରଲ ଜୁଆନ ସଙ୍ଗତର ମହାନ୍ତ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଏହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା

ଅଧିକାର ତାଙ୍କର ଥିଲା । 1947 ମସିହା ମେ 31 ତାରିଖରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 26, 1951ରେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହି ଆବେଦନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା, ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ ସେ ମକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକୃତତାର ସଂଶୋଧିତ ରିଲିଫ୍ ଉପରେ ଅଦାଲତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏବଂ ଅଦାଲତ ଖର୍ଚ୍ଚ 'ର ମକଦ୍ଦମାମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାଟି ପ୍ରଥମାବସର ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଅଧୀନସ୍ଥ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଠାରୁ ବିବରଣୀ ପାଇବା ପରେ, ଏହି ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଡି. ରାମସ୍ୱାମୀ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସି. ପି. ସିନ୍ହା (ଯେହେତୁ ସେମାନେ ସେତେବେଳେ ଥିଲେ) ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ଥିଲା 12,178-4-0, ଟଙ୍କା ଏବଂ ସେହି ମୂଲ୍ୟାନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶୁଳ୍କ ଏହା ଉପରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ନିମ୍ନମତେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ :

"ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆମେ ଦେଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଦେୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶୁଳ୍କ 'ର ପରିମାଣ ଗଣନା କରିବ ଏବଂ ବାଦୀ-ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବ ଯେ ଉଭୟ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ଅପିଲର ସ୍ଥାନକ ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫି' ର କେତେ ପରିମାଣ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ – ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆମେ ବାଦୀଙ୍କୁ ତିନି ମାସ ସମୟ ଦେଉଛୁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡେପୁଟି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କୁ ଗଣନା ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯିବା ତାରିଖ ଠାରୁ ସମୟ ଗଣନା କରାଯିବ । ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଅପିଲ ଖାରଜ ହୋଇଯିବ । ଯଦି ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶୁଳ୍କ

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଅପିଲକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଣାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ତିକ୍ତି ଦିଆହେବ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କୁ ଘୋଷଣା କରୁଥିବା ଏକ ତିକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ .. "

1954 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 8 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲା ଯେ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ନିଅଣ୍ଟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦେୟ ଥିଲା 1,987-8-0 ଟଙ୍କା । ସମୟ 1954

1961
ମହାନ୍ତ ରାମ ଦାସ

ବନାମ

ଗଙ୍ଗା ଦାସ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିନ୍ଦୀଚୁଲାଃ

1961

ମହାତ୍ମା ରାମ ଦାସ

ବନାମ

ରାଜ୍ୟ ଦାସ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିନ୍ଦୁଜୀଃ

ମସିହା ଜୁଲାଇ 8 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀ ଟଙ୍କା ପାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲେ । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ଏହି ମାମଲାକୁ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 8ରେ ଅବକାଶ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇପାରିବ । ତେବେ ସେହି ତାରିଖରେ କୌଣସି ଖଣ୍ଡପୀଠ ବସି ନଥିଲା, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 8ରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ 1, 400 ଟୁରନ୍ଟ ଦେବାକୁ ଏବଂ ବଳକା, ତା 'ପରେ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା । ଏହି ଆବେଦନକୁ ରାମସ୍ଵାମୀ ଏବଂ ଅହମ୍ମଦ ବିଚାରପତି ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା :

"ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏହି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ । 1954 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 30 ତାରିଖର ବିଚାରପୀଠ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ଦେୟ କରାଯାଇନଥିବାରୁ ଆବେଦନଟି ପୂର୍ବରୁ ଖାରଜ ହୋଇସାରିଛି ।

ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଧାରା 151 ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା 1954 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2 ତାରିଖରେ ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଇମାମ, ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ନାରାୟଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ସେମାନେ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ସମୀକ୍ଷା । ଏହାପରେ ଅପିଲକାରୀ ସେ କାହିଁକି ଟଙ୍କା ପାଇପାରିଲେ ନାହିଁ ତାହାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇ, ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 151 ସହିତ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ 47 ର ନିୟମ 1 ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଗୁରୁତର ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ, ଏବଂ ଯଦିଓ ସେ ରଣ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, ତଥାପି ତାଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅର୍ଥ ମିଳିନଥିଲା, କାରଣ ଶସ୍ୟ ବଜାର ହଠାତ୍ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା, ଏବଂ ଲୋକମାନେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରୁଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ନିଅଣ୍ଟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ।

ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ ଉପରେ 1955 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 27 ତାରିଖରେ ରାମସ୍ଵାମୀ ଏବଂ ସିହ୍ନା ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିହୟ ଶୁଣାଣି କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1 ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ

ଆବେଦନ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 148 କିମ୍ବା ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ବୋଲି ଓକିଲଙ୍କ ଡର୍କ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବିଦ୍ଵାନ ବିଚାରପତିମାନେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଧାରାଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯାହା ଶେଷରେ ସମାଧାନ ହୋଇନଥିଲା, ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ସେହି ସମୟ କେବଳ ତୁଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ । ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ମଧ୍ୟ ସମାନ କାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାମସ୍ଵାମୀ, ଏହା କହି ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ସମାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି :

"ମୁଁ ବାଦୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ସହାନୁଭୂତି ରଖି ଯିଏ ନିଜକୁ ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ସ୍ଥିତିରେ ରଖିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଆମର ସହାନୁଭୂତି ଆମ ବିଚାରକୁ ଯେପରି ପ୍ରଭାବିତ ନ କରେ ।" ଅନ୍ୟ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫାରୱେଲଙ୍କ ଭାଷାକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ପାଇଁ, 'ଭାବପ୍ରବଣତା ହେଉଛି ଆଇନଗତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନରେ ଏକ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଏକ ବିପଜ୍ଜନକ ଇଚ୍ଛା' (ଲାଥାମ ବନାମ ଜନସନ¹) ।"

ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଅପିଲଟି ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।

ଏହା ପରେ ଅପିଲକାରୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି କେ. କେ. ବାନାର୍ଜୀ ଏବଂ ଆର୍. କେ. ଚୌଧୁରୀ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିସ୍ଵୟ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଏହି ଡିକ୍ରି ଏକ ସମର୍ଥନ ଥିଲା, ବିଦ୍ଵାନ ବିଚାରପତିମାନେ ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମ୍ଭବ ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଗଲା ।

ଏହି ମାମଲା ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଏବଂ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଅଟେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ନିଅନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଇ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପ୍ରକୃତରେ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନଟିର ଶୁଣାଣି କରୁଥିବା ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ବରୁ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆଦେଶ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେହି ଆବେଦନକୁ ଆଦୌ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, ମୁଖ୍ୟତଃ କାରଣ, ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି

¹[1913] I. K. B. 398

1961

ମହାତ୍ମା ରାମ ଦାସ

ବନାମ

ରାଜ୍ୟ ଦାସ

ନ୍ୟାୟାଧୀନ ହିନ୍ଦୁଜୀବୀ

ତାରିଖରେ, ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଶକ୍ତିହୀନ ଥିଲେ କି, ଯଦିଓ ଏହା ଦେୟ ପାଇଁ ଅବଧି ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ବିଚାର କରି ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ଅନ୍ୟ ବିଚାର ଉଠିଥାଆନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଦ୍ଧୃତ ଆଦେଶରେ, ମୂଳ ଆଦେଶ ପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଯାଇଥିଲେ, ଯାହା ଅଧୀନରେ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ସମୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ସଂହିତାର ଧାରା 148, ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସମୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ, ଯଦିଓ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ମୂଳ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଧାରା 149 ସମାନ ଭାବରେ ଉଦ୍ଧାର । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ସେହି ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆହ୍ଵାନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେତେବେଳେ ସମୟ ପ୍ରକୃତରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏକ ଖଣ୍ଡପାଠ ବସି ନଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଅବକାଶ ସମୟରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 13 ତାରିଖରେ, ଯେତେବେଳେ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଉପରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ, ଯଦିଓ ମୂଳ ଉଚ୍ଚ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 8ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଭବିଷ୍ୟତର ଘଟଣା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା କେତେ ଅପ୍ରୀତିକର-ଯାହା ଅଦାଲତକୁ ମଝିରେ ଉପୁଜିଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ଶକ୍ତିହୀନ କରିଦେଇଥାଏ, ଏହି ଅପିଲରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ଏହି ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ସମୟରେ ଅଯଥା ହୋଇଥାଏ । ଏହିପରି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ, ଯଦିଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ତିକ୍ତି ବ୍ୟତୀତ), ସାରତଃ, ଭୟସୃଷ୍ଟିକାରୀ ଅଟନ୍ତି, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ବିଳମ୍ବକାରୀ ମକଦ୍ଦମାକାରୀମାନେ ନିଜକୁ ଠିକରେ ରଖିପାରିବେ ଏବଂ ବିଳମ୍ବକୁ ଏଡ଼ାଇ ପାରିବେ । ତେବେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘରୁଥିବା ଘଟଣା ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ସେମାନେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବାରଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଯଦି ଅପିଲକାରୀ ଦେୟ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ସହିତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ଦିନ ଚୋରମାନେ ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ଲୁଟି ନେଇଥିଲେ, ତେବେ ସେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କହିପାରିବେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା/ରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ । ଏହିପରି ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମିଶ୍ରି ଏବଂ ପାର୍ସୀଙ୍କର ନିୟମ ଭଳି ନୁହେଁ । ଏପରି ମାମଲା ଜଣାଶୁଣା ଯେଉଁଥିରେ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଏହିପରି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ଏବଂ

ଏକ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟଧାରାକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥାକୁ ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯଦିଓ ଏକ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆମେ କେବଳ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ତାହା ହେଉଛି *ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ମାଉସୀରୀ ବନାମ ବାଲମକୁଣ୍ଡ ମାଉସୀରୀ* ⁽¹⁾ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ, ଲର୍ଡ଼ ଫିଲିମୋରଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁସାରେ, ଆମେ ପ୍ରିଭି କାଉସିଲ୍ ଠାରୁ ଅଧିକ, ଦୁରନ୍ତ ଆଜ୍ଞାବହତା ଏବଂ ବିଳମ୍ବକୁ ଏଡ଼ାଇବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାର୍ଗରେ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମେ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 13ରେ ଏହାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିଥାନ୍ତେ, ଯେତେବେଳେ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଥିଲା, ଏବଂ ପୁନର୍ବାର ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଅଧୀନରେ, ଯେତେବେଳେ ଦେଖାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିଥାନ୍ତେ, ଧାରା 148 ଏବଂ 149 ଜଣେ ମକଦ୍ଦମାକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତେ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯାହାଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ଏହା ଭୁଲରେ ଆସିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା ।

ଆମ ମତରେ, ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୁଲ୍ କରିଥିଲେ । ଯଦି ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 13 ତାରିଖରେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଏବଂ ଆଉଥରେ, ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 13 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ବାତିଲ କରୁଛୁ । 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 8ରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନର ବିଚାର ପାଇଁ ଆମେ ଏହି ମାମଲାକୁ ଫେରାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା କେବଳ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବ । ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲକୁ ଆପଣ କରିବାକୁ କେହି ହାଜର ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଆମେ ଆବେଦନପତ୍ର ଏବଂ ଶପଥ ପତ୍ରକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ ଏବଂ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ, ଆମେ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଅପିଲର ଖାରଜକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ, ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନିଅନ୍ତୁ ଅଦାଲତ ଶୁଦ୍ଧ ଦେୟ ପାଇଁ ଆଜିଠାରୁ ଦୁଇ ମାସର ସମୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର କରିଛୁ । ଆମେ କେବଳ ଆଶା କରୁଛୁ ଯେ,

¹ (1925) I. L. R. 4 ପାଟଣା 61 (P. C.)

1961

ମହାନ୍ତ ରାମ ଦାସ

ବନାମ

ରାଜ୍ୟ ଦାସ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିନ୍ଦୁଲୋକାଃ

ଯାହା ଅପିଲକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ତାପରେ, ସେ ତାଙ୍କୁ ଆଉ କୌଣସି ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ, ଅଦାଲତଙ୍କୁ ବୋଧହୁଏ ନିରର୍ଥକ ଭାବରେ ପଚାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ଅଦାଲତରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ କାରଣ ଅପିଲଟି ଏକ ତରଫା ଶୁଣାଣି ହୋଇଥିଲା ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଧୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।